

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR:

Competința judecătorului de Ocol, în materie de executare în penal, de d-l Eug. P. Bănescu.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

Curtea de casație s. II și Curtea de apel Galați, s. II: *Spiru Panait cu Gherasim Danielato, Demostene și Anastase Stoide*; Curtea de casație, s. I, Curtea de apel București s. II și Trib. Prahova s. II: *Judele Sindic Trib. Prahova al falimentului Heinrich I. Nissim cu Cornelia—Paulina și H. I. Nissim*;

Jud. Ocol. I Galați: *N. N. Madgearu cu D-r O. Bittman*: Formele după care se poate vinde imobilul dotat, când înstrăinarea lui este permisă prin contractul de căsătorie, conform art. 1252 Cod civil, (consultație dată în favoarea d-nei Ec. de Saint Angel, născută Catargi, domic. în Bordeaux), de d-l D. Alexandresco.

Resumat de jurisprudență străină:

Trib. din Versailles: Incesibilitate și nesesibilitate. — Rentă viageră. — Legat. — Herede rezervatar. — Executor testamentar.

Competința judecătorului de ocol în materie de executare în penal

Art. 94 din legea jud. de pace și 36 din regulamentul pentru punerea în aplicare a acestei legi, mărginesc competența judecătorului de ocol în materie de executare în penal, la hotărârile pronunțate de el în primă și ultimă instanță, precum și la acelea pronunțate în primă instanță dar neapelate.

Aceste dispozițiuni sunt aplicarea principiului că fie-care instanță își execută hotărârile sale; în adevăr, atât în cazul când hotărârea a fost pronunțată în primă și ultimă instanță, cât și atunci când hotărârea fiind pronunțată în primă instanță a rămas definitivă prin neapelare, ceea-ce se execută este hotărârea judecătorului de ocol.

În practică, cele mai multe parchete și tribunale din țară, întinzând, pe cale de interpretare, aplicarea textelor sus citate și la hotărârile pronunțate de judecătorul de ocol în primă instanță, atacate cu apel și confirmate de tribunal prin respingerea apelului ca nefondat, obișnuiesc a trimite dosarul, după judecarea apelului, judecătorului de ocol pentru ca acesta să procedă la executarea cărți de judecată⁽¹⁾. Această practică ni se pare absolut nefon-

(1) Această practică este adoptată după câte știm de tribunalele: Argeș, Brăila, Buzău, Covurlui, Dâmbovița, Ialomița, Neamțu, Putna, R.-Sărat, Tulcea, Tutova, Bacău, Muscel, Vlașca; la tribunalele Olt, Vâlcea și Teleorman se procedează în sensul vederilor noastre. La cele-lalte tribunale din țară nu avem cunoștință cum se procedează.

dată, în contradicție cu textele și principiile ce guvernă materia și, ca consecință, dă loc la dificultăți imposibil de tranșat.

În adevăr, după cum ziceam mai sus, în principiu fie-care instanță judecătorească își execută hotărârile sale în modul și prin organele indicate de lege. În cazul când cartea de judecată, fiind apelată, a fost confirmată prin hotărârea tribunalului, aceasta din urmă i s'a substituit și ceea-ce se va executa va fi hotărârea tribunalului, care confirmă, iar nu cartea de judecată confirmată. Acest punct e hotărâtor în cauză; tribunalul confirmând hotărârea judecătorului de ocol înseamnă că a judecat în fond, că pedeapsă dată de judecătorul de ocol se cuvine inculpatului și nu alta. Când, prin urmare, se trimite dosarul judecătorului de ocol spre a procedea la executare, se face o confuzie, executându-se hotărârea judecătorului de ocol în loc de aceia a tribunalului.

Partisanii sistemului ce combatem, — dacă sistem se poate numi, — întemeiați tocmai pe această confuzie regretabilă, invoacă dispozițiunile art. 163 și 193 din Pr. penală, cari ni se pare că, odată înălțurată confuzia asupra hotărârei ce urmează să se execute, vin tocmai în contra lor. În adevăr, aceste texte pun în principiu că ministerul public de pe lângă tribunalele de județ urmărește executarea hotărârilor tribunalelor, date în materie penală, numai în ce privește pedeapsa, iar acolo unde nu există minister public, hotărârea se execută de însuși judecătorul. Or, în speța noastră, ce se execută? După noi hotărârea tribunalului; prin urmare textele invocate vin tocmai în favoarea noastră și în contra celor ce le invoacă.

Dar să admitem în mod ipotetic, că ceea-ce urmează să se execute, în cazul când hotărârea pronunțată de judecătorul de ocol în primă instanță a fost confirmată în apel de tribunal, este hotărârea judecătorului de ocol și că hotărârea tribunalului care o confirmă ține loc de certificat dovăditor că hotărârea a rămas definitivă. Atunci vom invoca dispozițiunile art. 94 din legea judecătorilor de pace și 36 din regulamentul de aplicare al acestei legi, după cari judecătorul de ocol nu poate executa de cât hotărârile pronunțate de el, în primă și ultimă instanță, însă neapelate. Or, printr'un argument a contrario, judecătorul de ocol nu poate executa alte cărți de judecată de cât cele prevăzute de citatele texte; dacă este adevărat că legiuitorul a înțeles să dea în sarcina judecătorului de ocol și

executarea hotărîrilor pronunțate de el în primă instanță și confirmate în apel, ar fi spus-o formal, cum a făcut-o prin art. 36 citat, pentru hotărîrile pronunțate în primă instanță și neapelate. A întinde competența judecătorului de ocol pe cale de interpretare la casuri neprevăzute de lege, este a viola principiul că judecătorul de ocol are o competență excepțională și limitată la casurile anume prevăzute de lege.

Se susține însă că și hotărîrile confirmate de tribunal în apel intră tot în categoria celor prevăzute de art. 36 din regulamentul de aplicare, de oare-ce hotărîrea judecătorului fiind confirmată rămâne ca și când n'ar fi fost apelată, și prin urmare, existând aceeași rațiune, trebuie urmată aceeași regulă. La aceasta putem răspunde că, este inexact că ar fi existând cea mai mică analogie între executarea unei hotărîri pronunțate în primă instanță și neapelată și aceea a unei hotărîri pronunțată în primă instanță, apelată și confirmată în apel de tribunal. În adevăr, în cazul d'intîi ceeace se execută este hotărîrea judecătorului de ocol, pentru că această hotărîre nefiind apelată *rămâne pronunțată în primă și ultimă instanță*, și pentru că după ea nu a mai intervenit nici o altă hotărîre care să i se substituie, pe când în al doilea caz, pentru motivele deja expuse, ceea-ce se execută este hotărîrea tribunalului care confirmă.

Ca ultim argument putem opune practica urmată în materie civilă, care nu vedem pentru ce ar diferi de aceea urmată în penal. Hotărîrile tribunalului prin care se confirmă cartea de judecată pronunțată de judecătorul de ocol în primă instanță, se *investesc cu formula executorie de tribunal* și se trimit judecătorului de ocol spre a le executa. Ordinul de executare pornește deci de la tribunal, și judecătorul de ocol când execută, *execută prin delegație hotărîrea tribunalului*. Aceasta rezultă formal din dispozițiunile art. 372 Pr. civ.; și practica după care tribunalele trimit judecătorului de ocol hotărîrile confirmătoare investite cu formula executorie, se întemeiază tocmai pe acest text, care dispune că hotărîrea desevărsită a unei Curți o va executa Curtea prin tribunalul care a judecat în primă instanță; or, în speța noastră, tribunalul făcând oficiu de Curte de apel, el își execută hotărîrile sale desevărsite prin judecătorul de ocol care a judecat în primă instanță. Că acesta este spiritul legii, cred că nu mai încapă discuție. În fapt, ca o aplicare a celor susținute mai sus, când hotărîrea tribunalului prin care se respinge apelul ca nefondat, acordă celui ce a câștigat în apel cheltueli de judecată, cu ocazia executării efectuată de judecătorul de ocol prin delegație se execută, pe lângă cele acordate prin cartea de judecată și implicit prin hotărîrea tribunalului, și cheltuelile de judecată acordate de tribunal, ceea ce nu s'ar putea concepe dacă ceea ce se execută ar fi hotărîrea judecătorului de ocol și dacă hotărîrea tribunalului ar servi numai de certificat doveditor că hotărîrea judecătorului a rămas definitivă. Că judecătorul de ocol lucrează prin delegație rezultă de acolo că el nu poate procedea la executare, de și partea i-ar înfățișa hotărîrea tribunalului investită cu formula executorie, de cât în urma unei adrese din partea tribunalului.

În materie penală însă, o asemenea delegație nu

se poate concepe. Cel ce execută în materie penală hotărîrea tribunalului în ce privește pedeapsa este ministerul public; el nu poate da delegație judecătorului de ocol să execute hotărîrea și fără cuvînt se susține că, după cum parchetele generale trimit spre executare decisiile curților de apel, parchetelor tribunalelor (2), tot ast-fel și parchetul tribunalului poate trimite judecătorului de ocol spre executare hotărîrea tribunalului; în adevăr, dacă parchetele generale pot delega parte din atribuțiunile lor parchetelor tribunalelor, în scopul de a accelera și înlesni executarea hotărîrilor, aceasta o fac pentru că între parchetele generale și parchetele tribunalelor există oare care identitate de atribuțiuni și raporturi de dependență și direcțiune, care nu există între parchetele tribunalelor și judecătorul de ocol, instanță de judecată.

Dar ceea ce arată până la evidență netemeinicia opiniunii ce combatem, sunt consecințele sale, cari în practică dau naștere la dificultăți imposibil de tranșat. În adevăr, să luăm cazul unei contestațiuni la executarea unui mandat de arestare, emanat de la judecătorul de ocol în baza hotărîrei sale, confirmată în apel de tribunal. Ca motive de contestație condamnatul invoacă, că n'a fost bine citat în instanța de apel. Unde se va adresa o asemenea contestație? Conform dispozițiunilor art. 400 Pr. civ., aplicabil în speță, în lipsă de un text formal în procedura penală, în cazul nostru contestația tinzînd la reformarea dispozitivului chiar, se va adresa instanței a cărei hotărîre se execută. Prin urmare, dacă este adevărat că ceea ce se execută este hotărîrea judecătorului, contestația se va adresa acestuia. Judecătorul de ocol este însă incompetent de a judeca o asemenea contestație, de oare-ce el nu poate, credem, să anuleze hotărîrea tribunalului, dînd testatorului un drept pe care tribunalul a judecat că nu'l are. Contestatorul se va adresa deci tribunalului. Atunci însă, din doă una: sau ceea-ce se execută este hotărîrea judecătorului de ocol și atunci tribunalul nu e competent să judece o contestație ridicată cu ocazia executării unei hotărîri, ce nu emană de la el și nici se execută de el, iar condamnatul se va vedea căzut din dreptul lui fără să aibă a'și imputa vr'o neglijență, sau este adevărat că ceea-ce se execută este hotărîrea tribunalului, însă atunci nu judecătorul de ocol este chemat a executa ci ministerul public alăturat pe lângă tribunal.

Toate cele expuse mai sus ne conduc a conchide că, practica adoptată de o bună parte din tribunalele și parchetele din țară este greșită, și socotim că ar fi cazul să se ia măsuri spre a face să înceteze această practică în interesul bunului mers al justiției.

Eug. P. Bănescu

Judecătorul ocolului Ialomița

(2) Nu știm până la ce punct această afirmare va fi adevărată.

A apărut o broșură în 22 pagini, în Tipografia G. A. Lăzăreanu, București, «Un Dobrogean de baștină despre Dobrogea» de Constantin D. Benderly, din Constanța.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 7 Iunie 1902

Președenția D-lui N. PREDESCU, Consilier

Spiru Panait cu Gherasim Danielato, Demostene Stoide și Anastase Stoide

Cambie. — Arendaș. — Plugar. — Dacă arendașul poate fi considerat ca plugar. — Dinstincțiune. — Constatare de fapt. — Constatare necesară. — (Art. 275 Cod comercial).

Un arendaș poate fi considerat ca plugur și ca atare să poată semna o cambie, pe care n'a scris-o el, fără a adăoga cuvintele «bun și aprobat pentru suma de...», însă, cum arendașul nu este în tot dea-una plugar, instanțele de fond, când sunt chemate a judeca un asemenea litigiū, trebuie să distingă și să constate dacă arendașul este sau nu plugar.

Decisiunea 237/902. — Respins recursul făcut de Spiru Panait, în contra deciziei Curții de apel Galați s. II No. 51/901, în proces cu Gherasim Danielato și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Președinte N. Mandrea;

Pe d-l avocat G. Tașcă în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Toma Stelian în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare:

«Exces de putere și violarea principiului prevăzut de art. 275 și 293 din Codul comercial, întru cât debitorii ca arendași, nu sunt plugari în sensul art. 275 citat pentru ca o cambie iscălită să fie valabilă fără mențiunea «bun și aprobat». Deci eu ca garant, cu drepturile debitorilor lor principali, pot invoca aceste excepțiuni; că chiar în cazul când polițele ar fi valabile atunci eu sunt avalist și pentru ca obligul să se mențină în contra mea, trebuie ca polițele să fie protestate la timp, așa că s'a pierdut acțiunea în contra mea»;

Având în vedere că prin decizia supusă recursului se constată că Spiru Panait ca avalist acționat spre a plăti suma de 9327 lei, pe temeiul a două cambii, emise și subscrise de frații Stoide, el a spus, între altele, că cambiele nu sunt valabile, întru cât cambiele care nu erau scrise de frații Stoide, nu puteau fi subscrise fără formula «bun și aprobat pentru...»;

Având în vedere că Curtea de apel susține că, cambiele sunt valabile de și nu sunt scrise de frații Stoide, pentru că frații Stoide ca arendași ar fi plugari, și în acest cas, conform art. 275 Cod com., acea mențiune nu este necesară;

Considerând că un arendaș poate să fie considerat ca plugar, dar el nu e tot-deauna plugar și de aceea, în această privință, instanța de fond trebuie să distingă; că dacă fără a distinge Curtea a declarat pe frații Stoide ca plugari, chiar dacă sub acest raport ar fi un rău judecat, nu se poate exercita censura Curței de casație;

Că așa fiind, decizia în sine e întemeiată și motivul are a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, Secția II

Audiența de la 27 Septembrie 1901

Președenția D-lui E. G. ECONOMU, Președinte

Gherasim Danielato cu Demostene, Anastase Stoide și Spiru Panait

Decisiunea comercială No. 51

Cambie. — Acțiune cambială. — Opoziție. — Dacă în asemenea acțiuni există dreptul de opoziție. — Dacă se aplică art. 151 Pr. civilă. — (Art. 349 din Codul comercial).

Cambie. — Arendaș. — Dacă arendașul când semnează o poliță ce nu este scrisă de dânsul trebuie să pună mențiunea «bun și aprobat». — (Art. 275 Codul comercial).

Cambie. — Aval. — Neprotestare. — Dacă avalistul rămâne răspunzător. — (Art. 297 Codul comercial).

1. După art. 349 din Codul comercial azi în vigoare, nu există dreptul de opoziție în acțiunile basate pe cambii, și deci nici art. 151 din Proc. civilă nu este aplicabil.

Această dispoziție, de și este admisă numai prin legea din Aprilie 1900, însă ea fiind o dispoziție de procedură, se aplică tuturilor afacerilor aflate în curs.

2. Mențiunea «bun și aprobat pentru suma de...» când cambia nu este scrisă de însuși debitorul, nu este necesară dacă debitorul este plugar, adică o persoană care are ca principală a sa profesie cultivarea pământului.

Ast-fel, arendașul fiind o persoană care are ca profesie specială cultivarea pământului, este scutit de mențiunea «bun și aprobat» în operații de asemenea natură.

3. Avalistul neprotestat la termen rămâne în orî ce caz responsabil.

S'a ascultat: d-l avocat D. Juvara din partea intimatului Spiru Panait, pentru aplicarea art. 151;

D-l avocat Emil Vulpe din partea apelantului în combateri;

Curtea,

Având în vedere că după art. 349 din Cod. comercial, azi în vigoare, nu există dreptul de opoziție în acțiunile basate pe cambii;

Că această dispoziție de și este admisă numai prin legea de la Aprilie 1900, însă ea fiind o dispoziție de procedură se aplică tuturilor afacerilor aflate în curs;

Că întru cât nu există dreptul de opoziție nu este aplicabil nici art. 151 din Pr. civilă;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge incidentul.

După care: s'a ascultat d-l avocat Emil Vulpe în dezvoltarea motivelor de apel, iar d-l avocat D. Juvara în combateri;

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Gherasim Daniilato în contra sentinței comerciale a tribunalului Tutova No. 16/901;

Având în vedere că prin această sentință s'a respins acțiunea intentată de apelant, în-contra fraților Anastase și Demostene Stoide și a lui Spiru Panait pentru plata sumei de 9327 lei, valoarea a două polițe subsemnate de dânsul;

Având în vedere că apelantul își întemeiază această acțiune pe polița din 10 Februarie 1894, în valoare de 5000 lei, și pe cele din 10 Februarie 1895, în valoare de 4327 lei, ambele cu scadența la 22 Septembrie 1895, sub semnate de frații Anastase și Demostene Stoide, ca debitor și de Spiru Panait ca girant;

Având în vedere că Spiru Panait, singurul intimat present, se apără în contra acestei acțiuni astă-zi dinaintea Curței, pe motive că Frații Stoide nu sunt comercianți și nu cad în excepțiile prevădute de art. 275 Cod comercial, prin urmare polițele de mai sus nu sunt valabile, fiind-că nu sunt scrise de debitor și nu poartă mențiunea «bun și aprobat», că girantul are dreptul să invoace excepțiile debitorului principal, că în tot cazul dacă aceste polițe sunt valabile, garantul care este ava-

list a fost liberat prin faptul că nu s'a făcut protest contra lui;

Considerând că, în adevăr, polițele care servesc de basă a acțiunii de față sunt scrise de alt cineva de cât debitorii și nu poartă mențiunea «bun și aprobat»;

Considerând însă că, după art. 275 Cod com., această mențiune nu este necesară dacă debitorul este comerciant, industrial, plugar, etc.;

Considerând că prin cuvântul «plugar», în acest articol, legiuitorul a voit a înțelege pe toți aceia cari au ca principală a lor profesie cultivarea pământului;

Că la noi, arendașul are profesiune specială de cultivator de pământ, prin urmare, când legea scutește pe plugar de mențiunea «bun și aprobat» în operații de asemenea natură, de sigur a înțeles a scuti și pe arendaș; că legea prin cuvântul «plugar» din acest articol n'a putut să se refere numai la simplii lucrători cari ei însăși cu mâna lor cultivă pământul, căci asemenea lucrători în țara românească n'au nici o ocazie d'a emite cambii; o asemenea operație în starea economică în care se găsește țara astăzi, se face numai de arendași, proprietari, în fine de către aceia care cultivă pământul prin alții iar nu direct cu mâinile lor proprii;

Considerând că din actul invocat de apelant aflat în Dosarul trib. Tutova No. 1683/91 rezultă, și intimatul present nu neagă, că Frații Stoide în momentul când au subsemnat cele două polițe mai sus menționate, aveau profesiunea de arendași;

Că ast-fel fiind, aceste polițe sunt valabile de și nu sunt scrise de dânsii și nu poartă mențiunea «bun și aprobat»; prin urmare numiții trebuiesc condamnați să plătească suma cuprinsă în ele cu procente legale de la data întăririi acțiunii 5 Septembrie 1900;

Că în ce privește pe Spiru Panait el singur iscălește aceste aceste polițe ca garant, adică avalist;

Considerând că de și după art. 297 al. ultim. Cod com. posesorul cambiei trebuie să îndeplinească în contra dătorului avalului toate actele care sunt trebuincioase pentru a păstra acțiunea cambială în contra persoanei pentru care s'a dat avalul, însă neîndeplinirea acestei prescripțiuni n'are nici o sancțiune alta de cât aceea ce este pentru debitorul principal;

Considerând că posesorul unei cambii care n'a protestat-o la scadență, nu liberează pe subscriitorul ei; subscriitorul rămâne debitor; singurul lucru ce se poate pune în discuție este dacă acțiunea posesorului în asemenea caz și conservă calitatea de cambială sau s'a transformat în comercială ori civilă, după natura afacerii;

Că ast-fel fiind, și avalistul neprotestat la termen rămâne în ori-ce caz responsabil;

Că dar și acțiunea contra lui Spiru Panait este fondată;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul făcut de Gherasim Daniilato, etc.

(ss) E. G. Economu, P. Ionescu, D. Taslăoanu, C. Niculescu.
Grefier (s) Rainu

CURTEA DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 15 Ianuarie 1902

Președinția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Judele sindic Trib. Prahova al fii. Heinrich I. Nissim cu Cornelia-Paulina Heinrich I. Nissim și H. I. Nissim

Contract dotal. — Facerea lui în țară străină. — Netranscrierea acestui act în registrele tribunalului în termen de trei luni de la întoarcerea soțului din străinătate. — Consecințele ce decurg din neobservarea acestei dispozițiuni. — (Art. 1228 din Codul civil și art. 720 din Procedura civilă).

Transcrierea convențiilor matrimoniale încheiate în țară, constituind un mijloc de publicitate creat în favoarea celor de al treilea, așa că prin lipsa unei asemenea transcrieri o asemenea convențiune nu poate fi opozabilă terților,

aceiași rațiune ne conduce a decide că și lipsa transcrierii cerută de art. 720 din Procedura civilă în privința unor asemenea convențiuni încheiate în străinătate și în cazurile specificate în sus zisul articol, să aibă același efect față de cei de al treilea.

Prin urmare din momentul ce, aceste convențiuni, din cauza lipsei de transcriere, nu pot fi opuse creditorilor falitului, urmează că și ipoteca legală luată în virtutea unei asemenea convențiuni este nulă, întru cât această ipotecă, nu poate fi luată de cât pentru asigurarea unei creanțe rezultând dintr'o convențiune matrimonială opozabilă terților.

Decisiunea 10/902. — Casată, decisiunea Curții de apel București, s. II, No. 80/901 (*) dupe recursul făcut de judele sindic de pe lângă trib. Prahova al falimentului Heinrich I. Nissim, în proces cu Cornelia-Paulina și H. I. Nissim.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier C. C. Ștefănescu;

Pê d-l avocat Eug. Costinescu din partea recurentă în desvoltarea motivelor de casare și d-l avocat B. Cernea din partea intimatilor în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Curtea de apel respingând apelul sindicului contra sentinței trib. Prahova, No. 6/901 și însușindu-și motivele din această sentință, violează art. 720 Pr. civ. comb. cu art. 1228 C. civ. și art. 19 și 20 Cod com.

«Curtea decidând că inscripția hipotecară luată de Paulina Nissim soția falitului H. I. Nissim este bine luată și se poate opune terților, în speța creditorilor falimentului Nissim, admite că un act matrimonial făcut în străinătate se poate opune terților chiar când soții nu au îndeplinit dispozițiunile imperative ale art. 720 Pr. civilă și prin consecință consideră ca valabil față de terțiile persoane un act matrimonial care nu îndeplinește condițiunile din art. 1223 Cod. civil comb. cu art. 708 și 720 Pr. civ. nici art. 19 și 20 Cod. comere..»

Având în vedere că este constant în fapt că, Heinrich Israel Nissim, comerciant din România, căsătorindu-se la Viena cu intimata în recurs, i s'a constituit ca dotă în anul 1895 cu paza formelor cerute de legea austriacă, o sumă de 14000 florini; că intimatul Nissim întorcându-se în țară și continuându-și comerțul său, n'a cerut în conformitate cu art. 720 din Codicele de pr. civ. transcrierea acestei convențiuni matrimoniale în registrul special al trib. domiciliului său; că tocmai în anul 1899, soția sa — intimata în recurs — a cerut și obținut o ordonanță prezidențială, prin care se incuviințează înscrierea ipotecii sale legale pentru asigurarea sus zisei sale dote într'un imobil al soțului său; că Nissim căzând în stare de faliment, sindicul acestui faliment a cerut anularea acestei inscripțiuni ipotecare pe motivul că, convențiunea matrimonială, în baza căreia s'a luat acea inscripțiune, este nulă, de oare-ce, n'a fost transcrisă conform art. 720 din Pr. civ.; că atât trib. cât și Curtea de apel au respins această acțiune pe motivul că dispozițiunile citatului articol 720 nu sunt prescise sub pedeapsă de nulitate;

Având în vedere că, în sprijinul decisiunei atacată cu recurs, s'a invocat de partea intimată că, transcrierea cerută de codicele de pr. civ. a convențiunilor matrimoniale nu este de cât o formă de autentificare, și prin urmare, lipsa acestei transcrieri, nu poate atrage nulitatea convențiunilor matrimoniale, făcut în străinătate, cu paza formelor cerute de legea locului unde s'a făcut;

Considerând însă că din combinația art. 1171 și 1173 din Cod civil rezultă că, un act este autentic când cele conținute în acel act se constată de funcționarul competent a fi expresia voinței părților contractante;

Considerând că atunci când legea cere, precum o face în art. 708 din Pr. civ., ca asemenea convențiuni să fie trecute

(*) Această decizie adoptând motivele din sentința trib., publicăm mai la vale sentința trib. cum și opinia separată a d-lui Cerchez, președintele Curții. (N. R.)

din cuvânt în cuvânt într'un registru special ce se va ține la grefa fie cărui tribunal de județ, această dispozițiune nu poate fi privită ca formă a autentificării;

Că din toate dispozițiunile legii și mai cu seamă din aproprieria art. 813 și 818 din a art. 860, 861, 862 și 863 precum și din a art. 1772 și 1778 din Cod. civil, rezultă că un act este privit ca autentic independent de transcrierea lui;

Considerând că obligațiunea impusă de lege a transcrierii convențiunilor matrimoniale într'un registru anume destinat pentru aceasta, și care se păstrează la grefa fie cărui tribunal, nu este de cât un mijloc de publicitate, menit a aduce la cunoștința celor de al III-lea conținutul acelor convențiuni; Că dar această transcriere, fiind cerută de lege în vederea apărării intereselor celor de al treilea, urmează că o convențiune matrimonială, trebuie să fie privită ca neexistând față cu densii, pe cât timp nu s'a îndeplinit formalitatea ce legea cere în interesul lor;

Considerând, afară de aceasta, că din comb. art. 1228 din Cod civil cu art. 708 și urm. din Pr. civ., rezultă înverdat că formalitatea transcrierii este cerută sub pedeapsă de nulitate ceea-ce nu se contestă cel puțin cu privire la convențiunile matrimoniale încheiate în țară;

Considerând că din momentul ce este admis că transcrierea convențiunilor matrimoniale încheiate în țară constituiesc un mijloc de publicitate, creat în favoarea celor de al III-lea, și că dar, lipsa acestei transcrieri față cu o asemenea convențiune să nu le fie opozabilă, urmează că și lipsa transcrierii cerută de art. 720 din Pr. civ. în privința convențiunilor matrimoniale, încheiate în străinătate, și în cazurile specificate în acel articol, să aibă același efect; că ar fi un ce neînțeles să se pretindă, — în lipsă de o dispozițiune expresă a legii — că aceiași formalitate prevăzută de un articol ce face parte din titlul care stabilește formele a căror observare citatul articol 1228 le prevede sub pedeapsă de nulitate, să n'aibă același scop și să nu producă același efect;

Că din termenii întrebunțați în art. 1228 și anume, că convențiunile matrimoniale trebuiesc făcute înainte de celebrarea căsătorii, nu se poate deduce, după cum se pretinde, că nulitatea prevăzută de acel articol pentru neobservarea acestei formalități a transcrierii stabilită de Pr. civ., nu se aplică de cât la convențiunile matrimoniale făcute în țară; căci aceste cuvinte n'au alt înțeles și dar nu li se poate da o altă înțindere de cât aceia că convențiunile matrimoniale trebuiesc să precedă celebrarea căsătoriei;

Că în ceea-ce privește formalitățile ce trebuiesc observate pentru convențiunile matrimoniale, sub pedeapsă de nulitate, aceste formalități sunt stabilite de Cod de pr. civ. și dar, din momentul ce sub rubrica acestor formalități este pus și art. 720 și în acest articol se cere transcrierea și a convențiunilor matrimoniale făcute în străinătate, urmează că în virtutea art. 1228 comb. cu art. 720 și transcrierea acestor convențiuni este cerută sub pedeapsă de nulitate;

Că afară de aceasta, a presupune că legiuitorul a voit, pentru a proteja interesele celor de al III-lea, a supune sub pedeapsă de nulitate, convențiunile matrimoniale încheiate în țară la formalitatea transcrierii și — fără a ține seamă de aceste interese — a dispensa de această formalitate pe acelea ce s'au încheiat în străinătate, cu toate că ele au ași produce efectele lor în țară, ar fi a face o distincțiune în dispozițiunile legii, lipsită de ori ce bază juridică și rațională;

Considerând de asemenea că din obligațiunea impusă de art. 720 bărbatului numai de a cere transcrierea convențiunii pe când art. 710 impune această obligațiune ambilor soți, nu se poate deduce după cum se pretinde, o dovadă că transcrierea acestei convențiuni matrimoniale făcute în străinătate nu este cerută sub pedeapsă de nulitate; că acest articol nu ridică femeii sau constitutorilor dreptul în caz de neglijență din partea soțului de a cere această transcriere, căci art. 1756 1757 și 1759 din C. civ. recunoscând acestor persoane dreptul de a cere înscrierea ipotecei legale, în virtutea unei convențiuni matrimoniale, urmează că le-a recunoscut și pe acelea de a face ca acea convențiune să fie opozabilă celor de al III-lea și dar a cere transcrierea ei;

Considerând că din momentul că este stabilit că această convențiune, din cauza lipsei de transcriere, nu putea fi o-

pusă creditorilor falitului, urmează că ipoteca legală ce s'a luat în virtutea unei asemenea convențiuni este nulă, de oare-ce această ipotecă, nu poate fi luată de cât pentru asigurarea unei creanțe, rezultând dintr'o convențiune matrimonială opozabilă terților; că ipoteca nefiind de cât accesoriul creanței, neopozabilitatea creanței atrage neopozabilitatea și a ipotecei;

Considerând că ast-fel fiind, motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta cele-l-alte mijloace, Curtea, casează etc.

TRIBUNALUL PRAHOVA, Secția II

Audiența de la 31 Ianuarie 1901

Președenția D-lui AL. AL. DEMETRESCU, Președinte

Judecătorul sindic al falimentului H. I. Nissim cu Paulina H Nissim

Sentința civilă No. 80

Contract dotal. — Facerea lui în țară străină. — Netranscrierea acestui act în registrele tribunalului în termen de trei luni de la întoarcerea soțului din străinătate. — Cari sunt consecințele ce decurg din neîndeplinirea acestei condițiuni. — (Art. 1228 din Codul civil și art. 720 din Proc. civilă).

Contractele dotale de și încheiate fără îndeplinirea formalităților cerute de Procedura civilă sunt valabile între soți, întru cât ele sunt create numai pentru garantarea terților persoane.

Prin urmare, creditorii, ori cari ar fi ei, nu pot cere anularea înscripțiunii ipotecare luate de soție în baza unui act valabil față de soț, și în virtutea unui text de lege care garantează dota sa alienabilă.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de judecătorul sindic de pe lângă tribunalul Prahova în numele creditorilor falimentului H. I. Nissim, prin petiția înreg. la No. 11725 din 1900, prin care cere a i se anula înscripția ipotecară luată în baza ordonanței preșidențiale cu data 28 August 1899 de către Paulina H Nissim, asupra imobilului soțului său H. I. Nissim, situat în Ploești, strada Justiției No. 21;

Având în vedere concluziunile orale și scrise depuse de părți;

Având în vedere că reclamantul și basează acțiunea sa pe motivul că contractul dotal fiind făcut în străinătate și netranscris în termen de trei luni, după cum cere art. 720 Pr. civ. de la întoarcerea soțului din străinătate, conform dispozițiunilor art. 1228 Cod civil el este isbit de nulitate față de terții;

Având în vedere că, în fapt, din actele aflate la dosar se constată că, în adevăr, contractul dotal nu s'a transcris în termen de trei luni de la întoarcerea soțului din străinătate, ast-fel că rămâne să examinăm cari sunt consecințele ce decurg din lipsa de îndeplinire a acestei formalități;

Având în vedere că convențiunile matrimoniale de și încheiate fără îndeplinirea formalităților cerute de Pr. civ., între soți sunt valabile, întru cât ele sunt create numai pentru garantarea drepturilor terților persoane;

Având în vedere că odată aceasta admis, creditorii ori care ar fi ei, nu pot cere anularea înscripțiunii ipotecare luate de soție în baza unui act valabil față de soț și în virtutea unui text de lege care garantează dota sa alienabilă, terții nu pot opune nulitatea convențiunilor matrimoniale de cât pentru stipulațiunile cuprinse în chiar contractul dotal, cum ar fi în cazul când soția ar cere anularea unei înscripțiuni ipotecare, sau a unei vânzări, ar face o opoziție la urmărirea sau ar ridica alte incidente de asemenea natură, sub cuvânt că imobilul este dotal și prin consecință inalienabil, numai atunci, cu drept cuvânt, pot invoca dispozițiunile art. 1228 Cod civil și să opune nulitatea convențiunilor matrimoniale, dar în nici un cas nu pot împedica pe soție ași lua garanțiile ce i sunt date prin un text de lege;

Având în vedere că, în teoria contrarie, un creditor chi-

rogafar cu o creanță cât de mică ar avea facultatea de a priva pe soție de această garanție legală, ceea-ce nu e în spiritul art. 1228 din Codul civil;

Având în vedere de alt-fel că, legiuitorul prin art. 1228 Cod civil, nu a avut în vedere de cât contractele dotale petrecute în țară, iar nici de cum pe cele încheiate în străinătate, căci într'adevăr, art. 1228 Cod civil sună ast-fel: «convențiunile matrimoniale vor fi făcute prin tribunal mai înainte de celebrarea căsătoriei, după formele stabilite de procedură sub pedeapsă de nulitate», și formalitățile prescise de art. 720 Pr. civ., ne putând fi îndeplinite de cât după celebrarea căsătoriei, nu pe acestea le-a avut în vedere legiuitorul în art. 1228 Cod civil; de alt-fel, se vede că legiuitorul în această materie a derogat cu totul de la principiile stabilite pentru contractele încheiate în țară, căci de unde prin art. 710 Pr. civ., se impune ambilor soți obligațiunea de a se prezenta înaintea tribunalului spre a cere transcrierea contractului, prin art. 720 Pr. civ. nu se impune această sarcină de cât bărbatului; și nulitățile fiind de strictă interpretare nu se pot întinde de la un cas la altul;

Având în vedere deci că, relativ la contractele dotale formate în străinătate, din momentul ce legiuitorul prin art. 720 Pr. civ. nu impune de cât soțului datoria de a cere transcrierea lor în termen de trei luni de la întoarcerea sa în țară, din momentul ce soția nu a neglijat, în ceea-ce o privește, nici o formalitate cerută de lege în luarea măsurilor pentru garantarea dotei sale, nu poate fi discuțiune că tribunalul nu poate să pronunțe o decădere de drepturi în detrimentul său, fără un text formal de lege care să o prescrie; că și din acest punct de vedere acțiunea d-lui sindic este nefondată și urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, Tribunalul, respinge acțiunea.

(ss) Al. Al. Demetrescu, Peretz

Notă. — Această sentință a fost confirmată de majoritatea Curții de apel București, secția II, compusă din d-nii consilierii: Al. D. Dobriceanu, M. Paleologu și N. Budișteanu cari prin decizia No. 80, dată în ziua de 21 Aprilie 1901, au respins apelul făcut de judecătorul sindic al falimentului H. I. Nissim de pe lângă trib. Prahova, adoptând în totul motivele primilor judecători. Minoritatea Curții însă, reprezentată prin d-l președinte I. Cerkez, prin opinia care urmează mai jos, și care a fost confirmată de Inalta Curte de Casație, cu ocazia judecării recursului, a fost de părere contrarie.

(N. R.)

O p i n i u n e

Având în vedere că art. 720 Pr. civ., cere imperios ca ori-ce contract dotal format în străinătate, să fie, după întoarcerea soților în țară, transcris în registrul tribunalului unde domiciliază bărbatul;

Având în vedere că această transcriere, într'un registru special, a tutului foilor de zestre, prevăzută de art. 1228 Cod civil combinat cu art. 708 și următorii de Procedură cată a se interpreta drept o măsură necesară de publicitate, de oare-ce, reproduce în mare parte dispozițiunile regulamentului organic de sub art. 332 și următorii, relative la trecerea în condicele logofeției dreptății, a foilor de zestre și actelor de zălogire;

Că aceste dispoziții ale legiuierei anterioare aveau tocmai de scop a îndrepta neajunsurile codicei Caragea care lasă exercitarea dreptului de preferință, decurgând din aceste două feluri de contracte, fără nici o măsură de aducere la cunoștința celor de al treilea interesați;

Că, prin urmare, dacă s'a simțit nevoia transcrierii contractelor dotale pentru cei căsătoriți în țară, unde atenția terțiilor e deja deșteptată prin însăși formalitățile ce preced căsătoria, cu atât mai mult se poate zice că măsura e necesară pentru contractele încheate afară din țară, asupra cărora persoanele interesate nu au mijloace de informațiune suficiente;

Având în vedere însă că, articolul în discuțiune nu men-

ționează expres sancțiunea anulării, așa că nu se poate deduce o nulitate absolută, de oare-ce asemenea nulități nu se creiază pe simple motive de analogie cu alte cazuri;

Având în vedere, cu toate acestea că, termenii categorici în cari să cere transcrierea lasă judecătorului o facultate de apreciere, să pronunțe sau nu anularea, după împrejurarea cauzei și după gradul de cunoștință ce au putut avea persoanele care au tratat cu soții;

Că, în cazul de față, creditorii lui Nissim au putut fi induși în eroare, de oare-ce nici una din precauțiunile și măsurile de publicitate menționate, fie de Codul civil, fie de Codul de comerț, nu au fost luate de soții Nissim, și înscrierea ipotecii în ajunul falimentului constituie pertru ei o adevărată surprindere;

Având în vedere că soția, d-na Nissim, nu se poate apăra pe motivul că numai bărbatul este menționat prin textul articolului și numai el era obligat să facă transcrierea;

Căci actele pe care femeia nu le poate face singură și fără autorisarea maritală sunt specificate prin art. 197 și urm. Cod civil;

Că, din contră, e de regulă că ea poate interveni direct și lua singură ori-ce măsură pur conservatoare, de oare-ce prin aceasta nu se jignește întru nimic principiile căsătorii;

Că, cerința sus menționată art. 720 are cu totul acest caracter;

Că, dacă terțul impune anume bărbatului sarcina transcrierii, aceasta este pentru-că el are cel dintâi obligația de a protege interesele soției și pentru a'l face responsabil chiar când dânsa ar neglija de consecințele nerespectării îndatoririi;

Că articolul nu oprește și nici nu avea cuvânt de a opri pe femei să ceară însăși transcrierea cuvenită, pe cât timp o asemenea formalitate constituia una din acele simple măsuri, nesupuse necesității vre-unei prealabile autorisări;

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite apelul

(s) I. Cerchez

JUDECĂTORIA OCOLULUI I, GALAȚI

Audiența de la 28 Mai 1903

N. N. Madgearu cu D-r O. Bittman

Carte de judecată civilă No. 1077

Locațiune. — Legea din 1903 pentru regularea contestațiilor dintre proprietari și chiriași. — Acțiune principală. — Acțiune reconvențională. — Dacă în această materie există dreptul de opozițiune sau numai de apel. — (Art. 3, 5, 7, 11 și 12 din această lege; art. 61 Pr. civ.).

In contestațiile dintre chiriași și proprietari, în baza legii din 1903, cărțile de judecată pronunțate în lipsă de judecătorul de ocol nu pot fi atacat pe calea opozițiunii ci numai pe aceea a apelului.

De asemenea și cererile reconvenționale în această materie se judecă tot fără drept de opoziție, întru cât cererile reconvenționale urmează, în cea ce privește căile de reformare, soarta cererei principale care a angajat instanța.

S'a prezentat reclamantul N. Madgearu, asistat de d-l avocat N. Mihăilescu și pârâțul oponent D-r O. Bittman, asistat de d-l avocat I. Păunescu.

Judecata.

Asupra incidentului de inadmisibilitate, ridicat de reclamantul N. Madgearu, prin d-l avocat al său, față de opoziția introdusă de pârâțul D-r O. Bittman contra cărții de Judecată civilă cu No. 1077/903.

Având în vedere susținerile și obiecțiunile părților în cauză, cum și actele din dosar

Considerând, că cererea reclamantului intră în prevederile, și e făcută în cerințele art. 3 și 7 din legea specială asupra drepturilor proprietarilor rezultând din

contracte de închiriere, conținând două capete de cerere, din care unul pentru plata de chirie și cel-l-alt relativ la despăgubirea pentru depreciațiunile ale imobilului; ast-fel că obiecțiunea primă a pârâtului — că cererea reclamantului ar trebui guvernată exclusiv de principiile și regulile de procedură ale dreptului comun, câtă a fi înlăturată, întru cât dispozițiile speciale, în legătură cu art. 3 și 7 din legea din 1903, câtă a i se aplica și în ce privește cazurile și condițiile în care partea pârâtă poate ataca hotărârile date în baza suszisei legi;

Având în vedere, că după art. 11 al legii speciale, hotărârea Judecătorului de ocol dată în virtutea acestei legi, va fi executorie; iar după art. 12, ea va putea fi atacată cu apel în termen de 3 zile de la pronunțare și fără a se distinge între cazul când hotărârea a fost dată față cu pârâtul chiriaș, sau și în lipsă-i, după ce a fost chemat formal;

Că, acolo unde legea nu distinge nici Judecătorul nu trebuie a face distincțiune (*ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*), ast-fel că, legiuitorul edictând în mod uniform modul și durata în care calea de atac a apelului câtă a fi încuviințată, și ne reglementând modul și timpul în care calea reactivă a opoziției ar putea fi îngăduită, a exprimat prin aceasta în mod suficient intențiunea-i de a se ridica părților în asemenea materie calea de atac a opoziției, ceea ce formal o și confirmă pentru al doilea grad de jurisdicțiune (art. 12 al. I la fine);

Căci, de s'ar admite teoria contrarie ar fi a deveni iluzoriu caracterul de promptitudine al judecăței, ce rezultă din întreaga economie a legii, de oare ce în aplicația zilnică s'ar ajunge la următorul rezultat:

Pârâtul chiriaș chemat formal (art. 3, 5 și 7) nu s'ar prezenta la judecată și hotărârea ce s'ar baza pe legea specială, s'ar pronunța în lipsa lui, cu caracter executoriu, conform art. 11 în prima sa parte; or, pârâtul chiriaș ar prelinde a i se comunica hotărârea spre a putea uza de calea opoziției și preîntâmpină efectele executărei, — de și partea a doua a art. 11 spune că: executarea nu poate fi suspendată de cât prin apel sau prin contestare și cu îndeplinirea anumitei condiții de consemnare a echivalentului pretențiilor, — etc.

Și, în această alternativă de interpretare a legii speciale, întru cât termenul de opoziție e de «5 zile la judecătoreie, (și 8 la tribunale) de la comunicare», nu s'ar mai putea concepe aplicarea în mod strict a dispoziției articolului 12 din legea specială: că, termenul de apel e în tot cazul contradicțoriu sau nu să fi fost judecata — de trei zile de la pronunțare;

Or, intențiunea legiuitorului ce a confecționat legea specială din 1903, intenție consfințită prin însăși întreaga economie a ei, a fost de a face ca justiția distribuită în asemenea materii să fie cât de expeditivă, și pentru aceasta și formele cât mai sumare, așa că: comunicarea hotărârilor trebuie considerată suprîmată, prin cuvintele: de la pronunțare (art. 12); și calea opoziției exclusă ca o consecință a caracterului de promptitudine, ca efect al judecăței sumare (art. 11 și 21);

Având în vedere apoi, în ce privește ultima obiecțiune ce s'ar putea aduce, că cererea reconvențională a pârâtului chiriaș, respinsă ca ne susținută, ne intrând în cadrul legii speciale, prin caracterul și obiectul ei, față de ea calea opoziției rămâne admisibilă, în baza regulilor de drept comun;

Considerând că, e constant în principiu, și consacrat de regulile de procedură, că cererile accesorii se vor îndrepta judecătorului cererei principale (61 Gr. civ.) și că prin conexare ele se vor tranșa prin una și aceeași hotărâre;

Că, așa fiind, ar fi anormal și ne juridic, să se admită puțința de a se sub-divide apoi litigiul, și față de hotărârea care a statuat integral asupra pretențiilor reciproce ale părților, în parte, judecătorul de ocol — ca prim grad de jurisdicțiune — să se considere desin-

vestit în totul; iar, în parte, să repue din nou față de sine tranșarea unui litigiu devenit indivizibil; ast-fel că cererea conexă câtă a urma, în ce privește dreptul căilor de atac, soarta cererei principale care angajase instanța.

Pentru aceste motive, respinge ca inadmisibilă opoziția, etc.

Judecător (s) Stelian G. Ivanovici

Grefier (s) N. Voicu

Formele după care se poate vinde imobilul dotal, când înstrăinarea lui este permisă prin contractul de căsătorie, conf. art. 1252 C. civ.

(Consultație dată în favoarea d-nei Ec. de Saint Angel, născută Catargi, domiciliată în Bordeaux).

Inalienabilitatea fondului dotal ne mai fiind astă-dă de ordine publică, după cum era la Romani și în legislația noastră abrogată (Codul Calimach și Caragea), părțile pot, prin contractul lor, să stipuleze alienabilitatea lui. Acest drept îl are chiar femeia minoră, însă bine înțeles, cu asistența persoanelor al căror consimțiment este necesar pentru validitatea căsătoriei sale (art. 1231) (1).

Bărbatul ast-fel autorizat a înstrăina imobilul dotal al femeii, nu va putea să-l înstrăineze de cât observând formele pentru vânzarea bunurilor minorilor (2). Femeia poate, însă, fiind asistată în regulă, să-l scutească de această formalitate (3).

Naște însă întrebarea: care sunt formele înstrăinării, atunci când această înstrăinare este stipulată de o femeie majoră, precum este în specia în care se cere părerea noastră?

În privința casurilor de înstrăinare încuviințată de justiție, în baza art. 1253 C. civ., vânzarea trebuie să se facă prin licitație publică, și aceasta pentru ca imobilul să nu se vândă cu un preț derisoriu. Vânzarea de bună voe ar fi deci, în acest caz, lovită de o nulitate, pe care femeia sau moștenitorii ei ar putea s'o invoace mai târziu (4).

Cât pentru cazul în care femeia majoră ar fi stipulat înstrăinarea fondului dotal, legiuitorul ne-

(1) Veđi Baudry et Surville, *Contrat de mariage*, I, 145. Rodière et Pont, *Idem*, I, 41. Guillaouard, *Idem*, I, 306. Laurent, XXI, 28. Troplong, *Contrat de mariage*, I, 273. Aubry et Rau, V, § 502, p. 243, text și nota 25. Fréminville, *Tr. des minorités*, II, 958 (ed. din 1845). Répert. Sirey, *Contrat de mariage*, 377. Pand. fr., *Mariage*, I, 3241. Bellot des Minières, *Tr. du contrat de mariage*, I, p. 71, și *Contrat de mariage considéré en lui-même*, 678. T. Huc, IX, 57. C. București, *Dreptul din 1881*, No. 78. Veđi și t. VIII a Comentariilor noastre, p. 57, nota 3.

(2) Pand. fr. *Vº cit.*, I, §242. Répert. Sirey. *Vº cit.*, 379 și autorii *supra* citați

(3) Baudry et Surville, *op. cit.*, I, 146. Guillaouard, I, 306. Rodière et Pont, I, 41. Aubry et Rau, V, p. 243, text și nota 26. Pand. fr., *loco cit.* Sirey, *Vº cit.*, 380. Troplong, *op. cit.*, I, 276. T. Huc, IX, 57. Cas. fr. D. P. 47. 1. 225. Sirey, 47. 1. 241. — *Contrat*: Laurent, XXI, 28.

(4) Veđi Marcadé, VI, art. 1558, No. VI, p. 78.

prescriind nici o formă, vîndarea este lăsată la discreția soșilor, ei avînd facultatea de a-l înstrăina de bună voe. Asupra acestui punct nu s'a ivit nici o divergență și lucrul e așa de adeverat în cât autorii se cred scutiți de a mai discuta chestiunea. Iată cum se exprimă, în această privință, Jouitou (5). «L'aliénation consentie dans les termes du contrat, peut être faite à l'amiable, en dehors de tout contrôle et de toute autorisation spéciale».

Prin urmare, Doamna de St. Angel, născută Catargi, al cărui contract de căsătorie, făcut prin act public înaintea unui notar din Metz (Germania), permite înstrăinarea părții sale indivise din moșia Galbeni, constituită dotă, este în drept, după părerea noastră, a înstrăina această avere dotală, de bună voe și fără formele unei licitații publice, bine înțeles cu autorizarea soșului ei.

Acesta fiind singurul punct asupra căruia s'a cerut părerea noastră, ne-am mărginit a o arăta așa cum o credem juridică, fără a discuta celelalte chestiuni care s'ar putea isca din acest contract matrimonial.

D. Alexandresco

Resumat de jurisprudență străină

TRIBUNALUL DIN VERSAILLES

Audiența de la 18 Iunie 1902

Incesibilitate și nescesibilitate.—Rentă Viageră.—Legat-Herede rezervatar.—Executor testamentar.

O dispozițiune testamentară după termenii căreia un testator, fără a institui un legatar universal a quotității disponibile a succesiunii sale, însărcinează pe executorul său testamentar de a transforma această quotitate disponibilă în capital pentru a constitui în favoarea fiului său, care este unicul său moștenitor, o rentă viageră incesibilă și nescesibilă, echivalează cu clauza de inalienabilitate a quotității disponibile, și trebuie să fie considerată ca nescrisă ea căzînd în termenii art. 900 C. civ. (acest art. nu este reproduș în condicta civ. românească și se aplică în acest caz art. 1008 C. civ. român.)

Clauza supusă la aprecierea tribunalului este ast-fel concepută: «In cea-ce privește a doua jumătate (a averii mele) bunurile și valorile care o vor compune vor fi convertite în bani prin îngrijirile executorului meu testamentar mai jos numit. In consecință, îi dau putere de a vinde și transforma pe preț, condițiunile și sub forma ce va crede convenabil toate bunurile mobile și imobile ce coprinde această jumătate fără ca să fie obligat a îndeplini vre-o formalitate judiciară. Executorul meu testamentar va încasa sumele rezultînd din vînzare, va încasa sumele și creanțele coprinse în această jumătate și va sârșa totul, deducțiune făcînd de drepturile de succesiune și cheltueli ce va ocasiona jumătatea în cestiune, la o companie francesă de asigurare asupra vieții și cunoscută de toată lumea ca solvabilă pentru a fi întrebuintată la o rentă viageră în favoarea fiului meu și pentru toată viața sa.

Această rentă fiind constituită cu titlu alimentară va fi incesibilă și nescesibilă. Numeșc executor testamentar pe d-nul X»

(5) Étude sur le système du régime dotal sous le Code civil. (Paris, 1888), I, No. 284, p. 308. In același sens: Pand fr., Mariage, II, 9739.

Autorii și tribunalele se arată în general foarte severe pentru validitatea clauselor de inalienabilitățile și insesibilitățile conținute în acte de dispozițiuni cu titlu gratuit.

«Interzicerea de a aliena bunurile cuprinse în o donațiune între vii sau testamentară poate, dîc d-nii Aubry și Rau, (t. VII, § 692, pag. 296) fi impusă în mod valabil donatarului său legatarului, într'atît cât ea are ca obiect de a garanta un drept rezervat donatarului său un avantajiu în mod legitim conferit unui terțiu. In afară de aceste condițiuni, o ast-fel de interzicere trebuie să fie considerată ca ne scrisă (1008 rom.) ca fiind contrarie ordinei publice».

Tribunalul din Versailles nu s'a rezemat pe aceste considerațiuni, ci a motivat decisiunea sa printr'un alt argument. Afară de aceasta, în speță, aplicațiunea principiului ar fi fost prea riguroasă.

«Cu toate acestea, conținuă d-nii Aubry și Rau (loc. cit.) o interzicere temporară de a înstrăina, cu toate că ne avînd ca obiect de a proteja un drept pe care dispozițiunea și-a rezervat asupra bunurilor date sau ce a conferit unui terțiu, ar putea fi menținute în mod excepțional, dacă ea ar fi fost adăugată la donațiune pentru motive de o bună prevedere, în interesul însuși donatarului său în acela al familiei sale»

Formula adoptată în speță de către testator era afară de aceasta defectuoasă, căci, dîc hotărîrea, «de sigur că de cujus ar fi avut facultatea de a dispune de quotitatea disponibilă în favoarea unei societăți de asigurare desemnată cu sarcina de a lăsa usufructul heredelui rezervatar; dar această formulă n'a luat această cale, și este imposibil de a considera ca legatar or ce companie de asigurare la care s'ar adresa executorul testamentar pentru a îndeplini intențiunea testatorului». Mijlocul practic de a ajunge la ținta proiectată ar fi consistat în a lega quotitatea disponibilă unei terțe persoane cu sarcina de a face să se constituie în folosul heredelui o rentă viageră incesibilă și nescesibilă de o sumă fixă de către o companie de asigurare aleasă de către legatarul quotității disponibile sau desemnate de către testator.

(Revue du Notariat et de l'Enregistrement-Paris-Mai 1903).

INFORMAȚII

Atragem deosebită atențiune a cititoirilor noștri asupra numărului viitor, care va apare cu data de: *Duminică 29 cor.* Acest număr excepțional va conține aproape 32 pagine (patru numere obișnuite) și va fi rezervat în întreg importanței chestii a Persoanelor morale.

El va cuprinde: Rezumatul de concluziuni puse de d-l procuror Jonscu-Dolj, ca reprezentant al Ministerului public, în afacerea Zappa cu Olimpicile, care a devenit celebră la noi; apoi sentința tribunalului Ilfov, secția I, dată în această afacere. Tot în legătură cu chestia persoanelor morale se va publica și o carte de judecată a Jud. ocol. II București, în o afacere a Comunității Catolice din București însoțită de o observație a Directorului nostru, d-l D. Alexandresco.

* * *

Incasatorul nostru voiajor d-l Riveanu fiind plecat în Moldova după încasările ziarului, rugăm pe onorații noștri abonaiți a ține seamă de sacrificiile ce ne impunem și a-l da tot concursul pentru a putea încasa abonamentele datorite. Acei cari se pun în curent cu plata, rugăm a ne avisa pentru a le putea trimite tabla de materii pe 1902, care repetăm, nu o trimitem, de cât numai celor ce sunt în curent cu plata abonamentului.

Abonamentele se pot trimite și prin mandat poștal numai pe adresa d-lui CODREANU, Redactor-Administrator și Proprietar al ziarului.